

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
CASOPISU V OHLJU

★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), OCTOBER 20, 1949

ŠTEVILKA (NUMBER) 206

NOV GROB

ELI STEPANOVIĆ

Včeraj je umrl v Ashtabuli, O. Eli Stepanović, ki je preje živel na 16216 Grovewood Ave. Pogreb oskrbuje August F. Svet. Kov pogrebni zavod, 478 E. 152 St. Podrobnosti bodo poročane jutri.

Domače vesti

Obiski so dovoljeni

Poznana Mrs. Mary Zaller iz 15800 Damon Ave. se nahaja v Glenville bolnišnici, kjer se je morala podvreči operaciji. Prijateljice jo sedaj lahko obiščejo, mi ji pa želimo skorajšnje popolno okrevanje!

Jesenske jagode

Mr. Louis Stavanja iz 18218 Nottingham Rd. nam sporoča, da imajo tudi na domačem vrtnu lepe rdeče jagode, ki so začele zoriti radi nenavadno lepega jesenskega vremena. Zgleda, da bodo imeli marsikje izven sezonske pridelke iz domačih vrtnov.

Kuhinjske peči

V trgovini Louis Oblaka na 6612 St. Clair Ave. si gospodinjice lahko nabavijo fine kuhinjske peči Grand izdelka po posebno nizki ceni. Tudi glede poročev za odplačevanje je bilo zelo olajšano in takoj je treba plačati le majhno vsoto. Citajte oglas, ki je priobčen na drugem mestu današnje izdaje.

Zadušnica

Jutri zjutraj ob 7:30 uri se bo brala zadušnica v spomin tretje obletnice smrti Johna To. mažič in sicer v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se udeležijo.

Poroka

Poročila se bosta v soboto, 22. oktobra Miss Mildred Urbančič, hčerka Mr. Caroline Urbančič iz 1342 E. 170 St., in Mr. John Penhart, sin Mrs. Julia Penhart iz 18630 Glenfield Rd. Poroča se vrši ob 9:30 zjutraj v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da prisostvujejo poročnim obredom. Novoporočencema čestitamo in jima želimo vse najboljše v zakonu!

Formalna otvoritev gostilne

Obče poznana Mr. in Mrs. Michael Podboy, ki sta svoječasno vodila gostilno na E. 152 St. in Waterloo Rd., sta v družbi svojih sinov prevzela gostilno na 12200 Woodland Ave., blizu Shaker Square. Formalna otvoritev je danes, jutri in v soboto ter se priporočajo prijateljem in znancem za poset. Postregli bodo z okusnimi pečeniimi kosmi in drugimi dobrotami ter z vsakovrstno pijačo. Gostilno vodijo pod imenom Podboy Tip Top Inn.

65. rojstni dan

Jutri bo poznani Mr. Vinko Uječić iz 1060 E. 72 St. obhajal svoj 65. rojstni dan. K temu dogodku mu žena, štirje sinovi in hči ter njih družine čestitajo ter mu želijo vse najboljše, da bi zdrav in vesel dočakal še mnogo srečnih rojstnih dni!

Belgrajska "Borba" pravi, da se sovjetske čete zbirajo na rumunsko-jugoslovanski meji

Ameriški ambasadorji v vzhodni Evropi bodo na pogovorih v Londonu ocenili 'mrzlo vojno' med Beogradom in Moskvo

BEOGRAD, 19. okt.—Belgrajska "Borba" je danes objavila članek, v katerem pravi, da Sovjetska zveza pošilja čete v dežele, ki mejijo z Jugoslavijo, kot del "vojno-hujskajoče" kampanje proti vladi maršala Tita.

Soglasno z "Borbo" so sovjetske čete prišle tik na mejo Jugoslavije skozi Bukarešto, glavne mesta Romunije. Istočasno pa časopis zagotavlja, da ostale dežele Kominforme utrjujejo svoje meje z Jugoslavijo, kopajo rove in pojačavajo obmejne straže.

"Vse te vojaške priprave spremlja močnejša vojno-hujskajoča propaganda na obmejnih področjih," pravi "Borba." Časopis dalje piše, da se v Bolgariji gradijo bunkerji, o vojni pa da se govori pod pretezo "osvoboditve Makedonije." (Makedonija je sedaj razdeljena med Bolgarijo, Jugoslavijo in Grčijo. Zapadni poročevalci in diplomatični krogi pravijo, da zaradi tega področja lahko pride do konflikta).

Vojaške aktivnosti na albansko-jugoslovanski meji

"Borba" poroča, da se podobne priprave vršijo tudi na jugoslovansko-albanski meji, kjer da Albanci pod vodstvom sovjetskih izvedencev utrjujejo obmejna področja. Soglasno s poročilom, je albanska armada prevzela obmejne vasi in prepovedala civilnemu prebivalstvu gibanje v noči.

"Borba," ki je glasilo komunistične stranke, trdi, da Sovjetska zveza in ostale države Kominforme niso nikoli zanikale prejšnja poročila o takšnih manevrih in njihovem pomenu.

Namen takšnih akcij je po zagotovitvi "Borbe," da se opolsti ne samo jugoslovansko ljudstvo, pač pa tudi ljudstva ostalih držav, ki mejijo z Jugoslavijo.

V članku pa je posebno poudarjena izjava, ki jo je podal pred dvema tednoma maršal Tito. Jugoslovanski premijer je takrat rekel, da bodo Jugoslovani ostali nepopustljivi, "kljub rožljanju z orožjem vzdolž njihovih mej."

Konferenca ameriških diplomatov in zadeva Stepinca

Med tem pa je ameriški ambasador v Beogradu Cavendish Cannon odpotoval v London na konferenco ameriških predstavnikov v vzhodno-evropskih državah. Cannon se je pred odhodom sestel z maršalom Titom.

Obveščeni krogi pravijo, da bodo ameriški diplomati v Londonu ocenili "mrzlo vojno" med Beogradom in Moskvo.

Kar se tiče govorice o osvoboditvi nadškofa Stepinca, pa je jugoslovansko ministrstvo za informacije zanikalo poročila, da je baje Cannon govoril s Titom o možni osvoboditvi zagrebškega nadškofa.

Redna seja

Članstvo društva "Washington" št. 32 ZSZ je vabljeno na redno mesečno sejo, ki se vrši v petek zvečer ob osmih v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

Tretja svetovna vojna bi se začela z napadom na Jugoslavijo, pravi Tito

BEOGRAD, 19. okt.—Jugoslovanski ministrski predsednik maršal Tito je danes izjavil, da bi vojaški napad na Jugoslavijo povzročil tretjo svetovno vojno.

Tito je gornjo izjavo podal znanemu amerškemu časnikarskemu in radio komentatorju Williamu S. Gailmoru, ki je eden od tistih sodelovalcev bivšega podpredsednika in sedanjega voditelja ameriških progresivcev Henry A. Wallacea.

Jugoslovanski ministrski predsednik je obtožil Sovjetsko zvezo in njenega premijerja Stalina za obstoječi spor med jugoslovanskim vodstvom in Kominformo. Rekel je:

"Kar se tiče Stalina, on mora vedeti, kaj se dogaja. Stalin to mora vedeti. Za njih je edina rešitev, da spoznajo svoje lastne napake in da prenehajo s svojim revizionizmom."

Anglija bo baje priznala novo kitajsko vlad

HONGKONG, 18. okt.—Kitajski komunistični krogi poročajo, da je Anglija ponudila, da bo priznala novo kitajsko vlad, ki bi bila ustanovljena v Peipingu, če bi v zameno kitajski komunisti spoštovali pravice, ki jih Anglija ima v koloniji Hong Kong.

Uradno vest še ni potrjena, toda ve se, da so v teku pogajanja med angleškimi predstavniki in kitajskimi komunisti. To je priznalo tudi angleško zunanje ministrstvo, ki pravi, da je angleški konzul Graham stopil v stike s komunisti glede možnega sporazuma za zaščito angleške imovine.

"Za sedaj ni nobenega sklepa, kar se tiče priznanja nove komunistične vlade na Kitajskem," je izjavil predstavnik ministrstva.

Baje je Anglija ponudila komunistom postopno priznanje z normalnimi trgovinskimi odnosi in priznanje komunističnih oblasti na področjih, ki so ga osvobodile sile Ljudske armade. Polno priznanje pa bi sledilo po totalnem porazu kitajske nacionalistične vlade in po priznanju vlade v Peipingu s strani organizacije Združenih narodov.

Med tem pa vojaška poročila pravijo, da so kitajske komunistične čete zavzele staro pristanišče Amoy ter drugo veliko pristanišče Swatow, ki se nahaja 115 milj južno od Amoya. Zgubo Amoya so priznali tudi nacionalisti.

INDJANCI NE BODO DOBILI PODPORE

WASHINGTON, 17. okt.—Predsednik Truman je danes zavrgel predlogo, da se odobri \$88,570,000 za 10-letni program za rehabilitacijo indijanskih plemen Navajo in Hopi.

Program je bil zavrnjen, ker so sami Navajci zavrgli določbo, po kateri bi se civilne in kriminalne zakone razširilo tudi na njih, kar pa smatrajo za vmešavanje v njihove pravice.

Na letošnjem zasedanju kongresa je bilo porabljenih 51 milijard dolarjev, največ za mrzlo vojno

Produkcija Sovj. zveze je zvišana za 20 odstotkov

MOSKVA, 18. okt.—Centralni statistični urad Sovjetske zveze je danes objavil poročilo o naglem zvišanju sovjetske produkcije v okviru pet-letnega načrta. Soglasno s poročilom se je produkcija v prvem četrtletju tekočega leta zvišala za 20 odstotkov nad raven produkcije v preteklem letu, medtem ko se je število zaposlenih zvišalo za 2,000,000.

Poročilo poudarja, da je uspeh pet-letnega plana, ki bo končan 1. januarja 1950, že zajamčen.

Svoje kvote za prvo četrtletje so izpolnile in presegle skoro vse industrije. Na osnovi izbornih rezultatov moskovska "Pravda" primerja naraščajočo produkcijsko zmogljivost Sovjetske zveze in njene ekonomske uspehe z "neizprosno položajem na kapitalističnem zapadu," kjer ekonomija kapitalističnih držav "pada vse globlje in globlje v novo ekonomsko krizo."

Letošnje poročilo je zelo ugodno, kar se tiče poljedelske produkcije. Poudarjeno je, da se je žetev celo bolj obnesla kot v letu 1940.

V industrijski produkciji so zabeležili najboljše rezultate v težki in lahki industriji. Kvote v obeh industrijah so bile izpolnjene z 107 odstotkov. Produkcija premoga je dosežena s 102 odstotka, olja pa s 105.

Kvota niso bile dosežene le v produkciji poljedelskih strojev in ribolovu.

V primeri z lanskim četrtletjem se je produkcija posameznih izdelkov zvišala kot sledi:

Lahkih avtomobilov za 223 odstotkov, tirov za 192 odstotkov, šampanjca za 480 odstotkov, surovega železa za 119 odstotkov in jekla za 124 odstotkov.

TUBERKOLOZA ČEZ 10 LET NE BO NEVARNA

ATLANTA, 18. oktobra.—Dr. Leonard A. Scheele je danes na konferenci državnih zdravstvenih uradnikov izjavil, da po desetih letih tuberkuloza ne bo več nevarna bolezen.

Scheele je pojasnil, da so sedanje metode pravočasne ugotovitve tuberkuloznih primerov, izolacija bolnikov in nova zdravila skoro popolnoma spravila to nevarno bolezen pod kontrolo. Celu z novimi zdravili, ki jih bodo verjetno še pronašli, se tuberkulozo po zagotovitvi zdravnika ne bo smatralo za nevarno bolezen v letu 1959.

OHIOJAN JE KANDIDAT ZA KARDINALA

VATIKAN, 19. okt.—Vatikanski krogi poročajo, da bo papež Pij XII. verjetno v decembru imenoval šest novih kardinalov. Pričakuje se, da bo med temi vsaj eden Američan. Dva najmočnejša kandidata sta bostonski nadškof Richard J. Cushing in cincinnatski nadškof John T. McNicholas.

WASHINGTON, 19. okt.—Kongres je danes zaključil svoje letošnje zasedanje, na katerem je odobril za razne namene, večinoma za kritje stroškov "mrzle vojne," ogromno vsoto \$51,000,000,000.

V zgodovini naše dežele ni še bila potrošena tako velika vsota.

Zasedanje se je vršilo skozi 290 dni. Kongres se bo zopet sestel 3. januarja leta 1950.

Vse zakonske predloge v zvezi z oboroževanjem in programi, ki so v zvezi z mrzlo vojno, so bile odobrene, toda z druge strani so bile zavrnjene skoro vse predloge, ki jih vsebuje tako zvani "Trumanov Fair Deal program za blaginjo dežele."

Predsednik se je poslovil od kongresnikov s posebnim pismom, v katerem je med ostalim rekel, da so "rezultati bili pomembni." Obenem je pozval članke, naj se prihodnje leto vrnejo "osveženi in ojačani," da bi nekaj storili tudi v zvezi z njegovimi predvolilnimi obljubami amerškemu ljudstvu.

Delo kongresa

V teku zasedanja je kongres odobril mnoge zakonske predloge. Toda predloge, ki so v zvezi z vojnimi pripravami, mrzlo vojno in pomočjo zunanjim deželam, da se jih zoperstavi "komunizmu," so stale več kot \$34,000,000,000. Za vojaške priprave je bilo odobreno \$15,500,000, za ekonomsko in vojaško pomoč zunanjim deželam \$7,000,000,000, za veterane \$6,000,000,000.

Tako v poslanski zbornici kot v senatu je bila odobrena predloga, da se določi nadaljnih \$1,600,000,000 za oboroževanje dežel zapadne Evrope in Azije. Poleg tega je bila odobrena predloga za razširjenje programa za atomsko energijo in sicer kot odgovor na naznanilo, da Sovjetska zveza razpolaga z atomskimi bombami. Ta program bo stal nadaljnih \$300,000,000.

Trumanove predvolilne obljube v glavnem neizpolnjene

Največji uspeh je predsednik Truman imel s predlogami in programi, ki so vojaškega značaja. Toda z druge strani so njegova priporočila za "blaginjo dežele" v glavnem bila zavrnjena.

Med največje neuspehe Trumanove administracije spada vprašanje preklica Taft-Hartleyevega zakona in sprejetje zakonov za zaščito civilnih pravic. Predsednik je za "naroda blagor" predlagal graditev javnih stanovanj, rentno kontrolo, razširitev socialne zavarovalnine, državno zdravstveno zavarovanje, zgraditev bolnišnic in ustanovitev dobrodelnega oddelka.

Zdravstveno zavarovanje in dobrodelni oddelki je kongres zavrgel. Sprejeta je bila omejena rentna kontrola in prav tako nepopolno razširjenje socialne zavarovalnine, na nekatere delavce, ki še niso bili z njo kriti.

Kar se tiče ekonomskih kontrol, kontrole cen in mezd, je kongres zavrgel vsa predsednikova priporočila.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Taft dvomi v vojno z Rusijo

STEUBENVILLE, O., 19. okt.—Ohijski republikanski senator Robert Taft je danes ponovno zagotovil, da ne veruje v možnost vojne z Rusijo.

Taft, ki je v preteklosti podajal podobne izjave, je danes pojasnil na čemu temelji njegovo prepričanje, da do vojne ne bo prišlo. Rekel je, da komunisti verujejo, da "so v stanju širiti svojo doktrino brez vojne."

Republikanski senator pa je poleg tega poudaril, da Sovjetska zveza kljub mnogim prilikam, ki jih je imela, ni storila v štirih letih nobenih potez, da bi začela z vojno.

"Ne morem si zamisliti dežele, ki bi začela vojno s posledicami, da bi človeštvo trpelo preko vseh meja," je izjavil Taft.

"Mogoče preveč vedro gledam na vojno nevarnost, toda grožnja naše zračne sile, skupaj z atomskimi bombami, je drugi činitelj."

Taft je govoril v zvezi s svojo kampanjo za ponovno izvolitev v senat.

RAZPOROKA, KER JE ZIVELA V GARAZI

DETROIT, 19. okt.—Mrs. Bonnie C. Martin je danes vložila tožbo za razporoko od svojega moža, ki jo je kljub dejstvu, da je imel \$700 mesečnih dohodkov prisilil, da živi v garaži in skrbi za okrog 15 psov.

V GVATEMALI JE BILO UBITIH 1,000 OSEB

GUATEMALA CITY, 19. okt.—Gvatemalsko ministrstvo za informacije je danes naznanilo, da je zadnji teden v dvo-dnevni nevihtah zgubilo življenje okrog 1,000 oseb, medtem ko jih je 100,000 ostalo brez strehe nad glavo.

AMERIŠKI VOJAKI BODO OSTALI V NEMČIJI

FRANKFURT, 19. okt.—Ameriški visoki poverjenik John McCloy je danes izjavil, da bodo ameriški vojaki ostali v Nemčiji, dokler se ne bo zagotovilo varnost in mir Evropi. Ta sklep bo veljal, tudi če bodo sovjetske čete umaknjene iz vzhodne Nemčije.

Kuhinjska oprema

Brodničkovi bratje, ki vodijo trgovino s pohištvo in hišno opremo na 16013-15 Waterloo Rd., poročajo, da imajo gospodarji, ki nameravajo modernizirati svoje kuhinje z novimi likali, s kabineti in omarami, samo še par dni časa, da si to preiskrbijo po veliko nižjih cenah. Podrobnosti vam povedo v oglašju, ki je priobčen na drugem mestu današnje izdaje.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

PLEMENSKI IN VERSKI PREDSODKI V ŠOLAH

Organizacija Public Affairs Committee, Inc. je pravkar objavila zanimivo brošuro o plemenskih in verskih predsodkih v višjih šolah.

O tem pamfletu, odnosno brošuri pravi spremljevalno pismo:

Dijaki in dijakinje, ki so končali srednje (high) šole spoznavajo, da je tako vera kot plemenska pripadnost resna ovira za njihov sprejem v višje šole, ki si jih želijo izbrati. Obstoj verskih in plemenskih predsodkov na področjih, ki so baje posvečena ameriški idealu svobode in prilike za vsakega, je razkrit v pamfletu "RELIGION AND RACE; BARRIERS TO COLLEGE?" ki je bila tiskana s strani Public Affairs Committee, Inc., v New Yorku in "Anti-Defamation League of B'nai B'rith.

Pamflet, ki sta ga spisala predsednik univerze v Illinoisu, in Irwin Ross, temelji na nepristranskih proučevanjih, ki jih je izvršila organizacija American Council on Education, poleg nje pa več državnih agencij. Ta proučevanja jasno kažejo, da se židovski študentje nahajajo v zelo podrejenem položaju, kar se tiče njihove pripadnosti v kolegij, in da so katoliški študentje, posebno Italijani, soočeni z istimi resnimi ovirami.

The American Council on Education je na primer pronašla na primerih 10,000 dijakov in dijakinj, ki so končali srednje šole, da je le 56 odstotkov židovskih prosilcev bilo sprejetih na višje, v primeru s 67 odstotkov katoliških prosilcev in 77 odstotkov protestantskih.

Poleg vere in plemenske pripadnosti pa so sprejem v višje šole prizadeli tudi drugi činitelji. Bolj brihtne študente se pe rajši sprejemalo, kot pa one, ki so imeli slabša spričevala. Diakinja se je večkrat rajši sprejemalo kot pa dijak, ker so prve obetale boljši šolski uspeh. Židovski študentje pa so z druge strani naleteli na večje težave pri vpisovanju v kolegij, ki so si ga izbrali. Uspeli so, da se vpišejo na kolegij prav tako kot študentje drugih ver, samo vsled tega, ker so se obračali na več kolegijev.

Zgleda, da je plemenska pripadnost celo večja ovira za sprejem v višje šole kot pa je verska pripadnost. Izobrazba je na primer zelo strogo ločena na jugu in večino ma črnci ne morejo plačati šolnine v privatnih kolegijih na severu. Poleg tega mnogi čutijo, da bi imeli bolj popolno življenje na kolegijih v kakšnem zamorskem zavodu, čeprav zamorski zavodi imajo skoro vselej manj denarja, bolj siromašne učitelje, bolj siromašno opremljene laboratorije in knjižnice kot pa beli kolegiji.

"Črnci so na slabšem, kar se tiče profesionalnih in srednjih šol, kot pa kolegijev," je rečeno v pamfletu. "Zamorci prejema manj končnih spričeval, kot pa belopolti študentje. Leta 1947 so zamorci dobili le 8 od 3,880 diplom za filozofijo, ki so bile podeljene v Zedinjenih državah". Medicinske šole pa imajo predsodke napram zamorcem celo v večjem obsegu kot pa napram Židom.

Pamflet obsoja predsodke pri izbrazbi kot "državni škandal z ozirom na naš Bill of Rights in Ustavo. Toda kljub temu priporoča ukrepe, da bi se rešilo ta obupni problem. V pamfletu je na primer poudarjeno, da je edina dolgoročna rešitev ukinitve predsodkov napram zamorcem, toda lahko se takoj podvzame korake, da se ojači zamorske kolegije na jugu in jih vzdigne na raven kolegijev za belopolte dijakke. V kolegijih pa bi se moralo ukiniti tudi kvote, določene za sprejem dijakov na osnovi narodnostnih in verskih pripadnosti.

Z naše strani to brošuro toplo priporočamo vsakemu, ki se zanima za to vprašanje. Vprašanje diskriminacije je bilo in je še vedno najbolj pereče vprašanje naše demokracije. Dokler tega vprašanja ne bomo rešili na osnovi polne enakopravnosti, nimamo pravice niti zunaj naših mej zahtevati enakopravnost za vsa ljudstva.

Za brošuro, ki vam bo odprla vpogled v to vprašanje lahko pišete na naslov: PUBLIC AFFAIRS COMMITTEE, Inc., 22 East 38th Street, New York 16, N. Y. Brošura stane samo 20 centov.

VSako leto je en milijon katoličanov več

VATIKAN, 18. okt. — Vatikanski krogi so danes naznanili, da se je število katoličanov v Afriki, Aziji in zapadni polobli zvišalo na 28,000,000 in da je

vsako leto po en milijon katoličanov več.

Vatikan ima na teh področjih na delu 25.000 misionarjev, katerim pomaga okrog 9,000 menihov. Rimsko-katoliška cerkev ima tudi 100,000 šol, 5,000,000 učencev in 100,000 učiteljev.

ŽELEZNICA - POSREDOVALKA VELIKIH DOGODKOV IN IDEJ

Na slovenskih tleh so začeli železnico graditi v dobi zgodovinskih dogodkov: likvidacije fevdalizma, odprave tlačanstva in uveljavljanja državljanjskih svoboščin. Tako je postala železnica od vsega početka za naš spremljevalka in posredovalka velikih dogodkov in idej. Precej časa nam njeno posredovanje ni dosti koristilo, kajti ko se svobodomiselnost gibanje zapadne Evrope ni ustavilo pred Avstrijo, Slovenci na veliko dobo niso bili pripravljeni. Slovensko meščanstvo je bilo po duhu neslovensko. Mali trgovci in obrtniki so bili odvisni od tuje gospode in tujih uradnikov in so se jim zato prilagodili in misljevali in vedenju. Tlačanstvo je slabo vplivalo na miselnost slovenskega naroda ter mu vzgajalo hlapčevsko ponižnost pred gospodo. Zato Slovenci niso mogli pazno motriti svobodomiselnega gibanja v Franciji, Italiji, Nemčiji, kakor ga je motril voditelj Madžarov Košut, ki je hotel mednarodni položaj izbrati v prid svoje domovine in je že drugega marca 1848 zahteval ustavno svobodo za vse avstrijske narode.

Ko se je napovedal konec avstrijskega absolutizma in se je bližala pomlad narodov, kakor imenujejo revolucionarno leto 1848, je samo Prešeren zapustil Slovence v svoji "Zdravici" prave smernice. Prešeren, ki je združil svojo do najvišje mere dovršeno slovensko in slovanstvo individualnost z evropsko univerzalnostjo na podlagi kulture, enakopravnosti in svobode, pa takrat ni imel veljave med Slovenci. Za Slovence je veljal takrat kot pesnik-prvak Koseski, ki je pisal bombastične ode "presvitemu" cesarju. Ko je železnica že tekla po slovenskih tleh, so pisale "Novice": "Močna samostojna Avstrija pod vladarstvom našega dobrega ustavnega cesarja, nedotakljivost naše katoliške vere in varstvo naše narodnosti nam bodo tri zvezde, ki nas bodo vodile v vsem našem dejanju." Tako je nastalo geslo nekdanje slovenske politike: Vse za vero, dom, cesarja. Zato ni čudno, da so se Madžari pozneje posmejevali Slovence in drugim narodom v Avstriji: Kar smo mi dobili za kazen, so vam dali za plačilo.

Revolucionarni dogodki na Dunaju meseca marca 1848 pa so po zaslugi železnice vendarle že po enem dnevu vplivali tudi na razpoloženje v Ljubljani. V "Zgodovini slovenskega naroda" navaja dr. Mal, da "je bilo pri demonstracijah največje rokodelceve in delavce sploh in da so vedenje teh ljudi narekavale tiste razmere, ki so takrat v komunistični manifest postavile zahtevo, naj komunisti vedno in povsod podpirajo vsako revolucionarno gibanje." Na razpoloženje našega ljudstva je močno vplivali tudi gibanje delavcev, ki so gradili železniško progo proti Ljubljani. Med temi delavci, ki so morali delati za borno mezdjo po 14 ur na dan, je bilo mnogo Italijanov. Samo v ljubljanskem sektorju jih je bilo nad 12,000. Ljubljanska gospoda je v strahu pred temi delavskimi množicami klicala vlado na pomoč ter dosegla, da so bile večje delavske skupine, ki so odločno terjale svoje pravice, razdeljene in premeščene.

O hlapčevstvu Slovencev pod geslom: Vse za vero, dom, cesarja, najdemo primere celo v tisku in je pri tem posebno značilen v Celju izhajajoči časopis "Celjske Slovenske Novine", ki je objavil takele pesmice:

"Sosedno v mir živimo
In sponer Steiermark,
Se bratstvo ljubimo:
So bleiden wir auch stark."

Slovenski politiki z dr. Bleiweisom na čelu so sicer zahtevali zedinjeno Slovenijo, ljudstvu in izobražencem pa ni bilo znano niti število in zemljepisna razširjenost slovenskega naroda. Potreben je bil zemljevid, ko se ga je lotil Peter Kosler. Ker je dal svojemu zemljevidu naslov "Zemljevid slovenske dežele in pokrajin", so ga klicali pred sodišče, češ da ščuje s tem naslovom zoper obstoječi red in da ruši zakonito zvezo avstrijskih dežel. Kosler zaradi pomanjkanja dokazov sicer ni bil obsojen, pač pa je bil v službi zapostavljen in njegov zemljevid je izšel šele po — 16 letih.

Fran Levstik in pozneje Josip Stritar sta z žgočo ironijo prikazovala dve različni vrsti slovenskih rodoljubov: eni vpijejo, drugi delajo; eni se za mizo goste, drugi strežejo; eni imajo sad, drugi trud; enih je mnogo, drugi so redki.

Tako je razumljivo, da so Slovenci prvo železnico doživljali pasivno, ne meneč se za to, da so o njej odločali tuji kapitalistični interesi. Za pomen železniških zvez v slovenskem gospodarstvu se je začelo zanimanje šele po letu 1865 v dobi prirejanja taborov, za kar so dali pobudo Slovenci v Mariboru, kjer je bilo živahnije narodno-politično življenje. Prvi tabori so bili 1868 v Ljutomeru, Zalcu in Sempasu na Goriškem, naslednje leto v Brdih pri Gorici, v Sevnici na Kalcu na Notranjskem, v Vižmarjih pri Ljubljani in v Ormožu. V letih 1870 in 1871 so bili tabori tudi na Koroškem. Na taborih se je govorilo o združenju Slovencev v eno upravno in politično enoto, o narodni enakopravnosti v šoli in v uradih ter o raznih gospodarskih vprašanjih. Udeležila ljudstva pri taborih je bila velikanska. Po svoji udeležbi je bil na prvem mestu tabor v Vižmarjih pri Ljubljani.

Železnica je prinesla v slovenske kraje razmeroma zgodaj tudi marksistične ideje. Prva internacionala je bila ustanovljena l. 1864 v Londonu in že nekaj let pozneje je bilo v Ljubljani ustanovljeno Delavsko izobraževalno društvo, ki je začelo l. 1869 izdajati svoje glasilo "Ljudski glas". "Novice" so takrat pisale, da "tako imenovana delavska društva, katerih pomen se ljudem ni jasen, ne izvirajo iz nikakršne žive potrebe, marveč so le stvar nove dobe in le tuji cepovi na domača drevesa." Leta 1870 in 1871 smo imeli v Ljubljani že prve stavke, katerih so se udeleževali predvsem obrtniki. Izjemni zakon proti socialistom je bil v Nemčiji proglašen leta 1878, v Avstriji pa leta 1885, a že leto dni poprej je bila pred sodiščem v Celovcu obsojena skupina socialistov iz Ljubljane in je bil njen voditelj Fran Železnikar obsojen na 8 let ječe. Kakor v Avstriji, od koder je bilo preneseno, tako tudi na Slovenskem delavsko gibanje v začetku ni imelo jasnih ciljev pred seboj in se je več ali manj naslanjalo na obstoječe politične stranke. Toda delavstvo je kmalu spoznalo, da se ne more zanašati ne na liberalno meščanstvo in tudi ne na konservativno-klerikalno pomoč in je tako, očiščeno od notranjih krizah, polagoma našlo pot do svoje osamosvojitve.

Socialističnega kongresa v Hainfeldu l. 1888 sta se udeležila železavska organizatorja Kordelič in Zadnik kot predstavnika socialistov v Sloveniji. Ob stoletnici francoske revolucije 14. julija 1889 je bila v Parizu ustanovljena II. internacionala in osem dni pozneje so izbruhnile v Sloveniji prve delavske stavke v velikem obsegu. Dne 22. julija so začeli stavkati ru-

darji v Zagorju, naslednji dan pa že rudarji v Trbovljah. Slovenski časopisi so v prvih dneh poročali o stavkah samo to, kar so dobili iz uradnih virov in od rudniških direktij, v nekaj dneh se je pa tisk postavil na stran stavkajočih.

To spremembo je povzročilo nasilje oblasti in rudniških ravnateljev. Na sto in sto stavkajočih rudarjev se je podalo iz revirjev v okoliške vasi, kjer se kmetom pomagali pri delu. Kmalu so prišli v vasi orožniki, ki so gonili rudarje nazaj v revirje ter jih skušali z grožnjami prisiliti, da bi se vrnili v rov. Rudarji pa so vztrajali, čeprav so njihove družine pometali iz rudniških stanovanj. Nad 400 rudarjev je bilo zaprtih v Celju in v Laškem in ker se tudi v zaporih niso vdali grožnjam, so morale uprave rudnikov naposled ugoditi najvažnejšim gmotnim zahtevam delav-

Zborovanje slovenskih katoliških duhovnikov, članov Osvobodilne fronte

LJUBLJANA, 21. septembra. — Včeraj dopoldne so se v filharmonični dvorani zbrali delegati slovenskih katoliških duhovnikov, članov Osvobodilne fronte, da ustanove svoje stanovsko društvo. Potem ko je Bajt Anton, župnik v Smarju na Primorskem, sekretar Inicijativnega sekretarijata duhovnikov članov OF pri IOOF, otvoril zborovanje, je zborovalce v imenu IOOF pozdravil Vlado Krivic, član IOOF. V svojem govoru je omenil znano stališče OF, KPS in ljudske oblasti do cerkve in vere ter pozdravil napore dela slovenskih katoliških duhovnikov, ki so se odločili za pot konstruktivnih odnosov med cerkvijo in državo.

Za njim so pozdravili ustanovni občni zbor Sučić, član zvezne verske komisije, prota Vitakovič, predsednik zveznega združenja pravoslavnih duhovnikov FLRJ in predstavnik združenja pravoslavnih duhovnikov iz ostalih bratskih republik, pisatelj F. S. Finžgar, ki je pozdravil ustanovitev društva, zastopnik slovenskih katoliških duhovnikov STO-ja in drugi. Brzotjavno pa sta pozdravila zborovanje predsednik verske komisije NR Hrvatske mons. dr. S. Rittig in apostolski administrator dr. Toroš.

Po izvolitvi delovnega predsedstva je župnik Bajt Anton imel referat "O našem dosedanjem delu". V njem je utemeljil potrebo po stanovski organizaciji in prikazal delo napredne skupine katoliških duhovnikov v bivši Jugoslaviji, med okupacijo in in po osvoboditvi. Sledil je referat "Slovenski katoliški duhovnik in socialistična domovina", ki ga je imel Stanko Pavlič, župnik v Gorjah pri Bledu.

V diskusiji o obeh referatih je mons. Ignacij Breitenberger, kanonik iz Vipave, govoril o liku ljudskega duhovnika in spoštovanju ljudske oblasti. Dr. Mortel Valentin, župnik na Vranskem, po rodu Korošec, je izrazil ogorčenje zaradi krivičnega sklepa o Slovenski Koroški. Pod pritiskom velenemsko nastrojenega ordinarijata v Celovcu je del duhovnikov, ki ne gre z ljudstvom, osnoval za volilne posebno stranko, da bi razbijala enotnost Slovencev na Koroškem, združenih v Demokratični fronti delovnega ljudstva.

Vranjek Martin, župnik iz Rimskih Toplic, je govoril o tem, kako mora tudi ljudski duhovnik pomagati pri graditvi socialističnega združništva na vasi. Ostali diskutanti so bili še p. Krizostom Sekovanič, župnik v Simoni Franci iz Sirij nad Zidanim mostom, župnik Zabkar Lojze iz Črnomlja, Ferjančič Vilko, župnik iz Kojškega, Janez Jalen, župnik v Grahovem, Krizan Franc, kaplan v Sošta-

stva. Rudniške uprave in oblasti so za voditelje stavke proglasile tiste rudarje, ki so prej delali v nemških in gornještarskih rudnikih. Za glavnega voditelja stavke je veljal rudar Josip Trinkaus, doma nekod z Dolenskega, ki je delal prej več let v Leobnu, in se je od tam šele nekaj mesecev pred stavko vrnil v trboveljski rudnik. Rudar Trinkaus je bil zato proglašen za voditelja stavke, ker je 22. julija po zborovanju rudarjev v Trbovljah zatrobil s svojim gasilskim rogom.

Leta 1899 je bila velika stavka peseniških kovinarjev, ki je tudi dosegla velik gmetni in moralni uspeh. Po veliki stavki v rudarskih revirjih je dobilo delavsko gibanje v Sloveniji pravo politično in strokovno osnovo in v tem gibanju so se čedalje bolj uveljavljali tudi železničarji.

"Slovenski Poročevalec"

Nato so bila soglasno sprejeta pravila društva, ki se imenuje Ciril-Metodijsko društvo katoliških duhovnikov LRS. V odobor so bili izvoljeni za predsednika Bajt Anton, za podpredsednika Medvešek Matija, župnik v Dolu pri Hrastniku, in Pavlič Stanko, župni upravitelj v Gorjah pri Bledu, za sekretarja Merc Viktor, profesor, in blagajnika Žagar Janko, katehet, oba iz Ljubljane.

Na koncu zborovanja je vseh 124 navzočih delegatov soglasno sprejelo resolucijo in z navdušenjem odposlalo brzotjavne pozdrave maršalu Titu, Mihi Marinku in IOOF.

Pozdrav maršalu Titu

Slovenski katoliški ljudski duhovniki, zbrani na ustanovnem občnem zboru svojega stanovskega društva, Vam, tovariši Titu, pošiljamo plamteče pozdrave.

Zbrali smo se, da ustanovimo svoje stanovsko društvo, s pomočjo katerega bi laže in uspešneje z aktivnim delom podprli prizadevanja delovnega ljudstva Jugoslavije pri zgraditvi socializma. Posebno pa si hočemo prizadevati, da čimprej prodre misel socialističnega združništva v naše vasi. Izjavljamo Vam, da hočemo vedno in proti vsakomur braniti pridobitve naše Narodno osvobodilne borbe, posebno pa bratstvo in enotnost naših jugoslovanskih narodov.

Danes popoldne je bil ustanovni zbor Nabavno-prodajne zadruge katoliških duhovnikov LRS, nato pa so delegati osnovali podporni fond.

Novo izvoljeni odbor Ciril-Metodijskega društva katoliških duhovnikov je danes popoldne sprejel predsednik vlade LRS Miha Marinko.

Ob zaključku počitniških kolonij v Slov. Primorju

Okraj goriške oblasti so med letošnjimi počitnicami organizirali 13 otroških počitniških kolonij, v katerih je preživel po 3 do 4 tedne 1577 socialno in zdravstveno šibkih otrok. Poleg tega je odšlo iz Slovenskega Primorja še 252 otrok v centralno kolonijo, ki jo je organiziral Rdeči križ. V teh kolonijah so bili otroci dobro preskrbljeni in tudi vzgojno so počitniške kolonije prav dobro vplivale. Vsi otroci so se okrepili ter pridobili na teži povprečno po 2 kg.

Posebno dobro je bila organizirana počitniška kolonija okra-

ja Idrije v Zadru. Okraj je poslal v to kolonijo 388 otrok, z raznimi kulturno-prosvetnimi prireditvami pa je zbral za pomoč koloniji 88,000 din. Oblasti Zadra se v začetku niso brigale za kolonijo ter ji niso nakazale niti potrebne hrane, da se je morala kolonija 12 dni preživljati s tem, kar je kupila na prostem tržišču.

Goriški okraj, ki je največji v oblasti, je poslal v kolonije le 340 otrok. Sam mestni ljudski odbor Solkan jih je poslal 180. V kolonijah so bili organizirani razni krožki ter kulturno-prosvetno in fizikokulturno delo. V koloniji v Soči ob Kanalu so mladinci fotoamaterskega krožka z uspehom končali fotoamaterski tečaj. Kolonije so prilejale tudi izlete na planine in na morje. Največ pomoči je kolonijam nudila organizacija AFZ. Da bodo uspehi v bodoče še boljši, je treba paziti pri organiziranju kolonij na izbiro kraja in stavb, ki naj bodo preskrbljene z vodo in zadostnimi prostori.

UREDNIKOVA POŠTA

Volitve za vestne mesne zastopnike

EUCLID, Ohio. — Dasipravno se ne zavzemam preveč za politiko, hočem tem potom spregovoriti nekaj besed našim državljanom v tretji vardi.

Ko nas je pred leti zastopal pri mestni zbornici naš Frank Derdich, smo bili splošno zadovoljni. On se je vedno pobrigal za nas, da smo bili deležni vseh izboljšav in boljše postrežbe, itd. Tudi potem, ko ni več zastopal naše varde, je vseeno gledal za našo dobrobit. Priporočam nam je, da se ceste tlakovale in ulico Ljubljana Dr. smo dobili le po njegovi zaslugi. Njemu smo torej dolžni biti hvaležni za izboljšave okrog Slovdruštvenega doma, da nam ni treba več gaziti po blatu. Kadar se hočemo malo razveseliti v našem domu, jo lahko tja mahamo kar po tlakovanih cestih.

Ce bomo Mr. Derdicha ponovno izvolili v mestno zbornico, sem prepričana, da bo skrbel, da se bo še več stvari napravilo v korist nam državljanom kot davkoplačevalcem. Obljubil je delovati za to, da se zgradi mostove ob železniških križiščih, da se omeji število nesreč, kot tudi za razne druge izboljšave. Da bo to storil, kar obljublja v programu, jamči njegovo prejšnje delo v zbornici. Frank je znan nam vsem tu živčim Euclidanom zlasti vsled svojega dela na društvenem polju. Aktivni je pri Hrvatih kot pri Slovencih in Hrvatstvom domu na Recher Ave. Čeravno je hrvatskega porekla, ga vidite pri vseh slovenskih prireditvah, ako ga pa prosite za kako uslugo, jo vam napravi če mu je le mogoče.

Torej, priporočam našim euclidskim volilcem v tretji vardi, da poišče ime FRANK DERDICH na glasovnici 8. novembra in sicer na listi NEODVISNIH kandidatov. Napravite križ pred njegovim imenom in storite svojo državljansko dolžnost,

Mary Medvešek.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Ferdo Godina:

VEČER NA VASI

(VTISI IZ PREKMURJA)

Takrat, ko se spravljajo Prodi k počitku, je najlepši čas. To so prav za prav samo trenutki. Sonce se nagne za hrastje in pušči za seboj na nebu le sledove. Prodi zadišijo po dimu. Mir zaje, kajne? Ravnina je vse enakrog, kamor seže oko. Pojedba je pisanemu morju. Tu je pšenica, rž, cvetoči krompir, zrela trava in mlada koruza. Eno samo veliko morje trpljenja, skrbi in radosti. Tak je pri nas junjski večer.

Ce bi bil na prodeh mir! Pa ga ni. Samo zdi se, da se vas spravljajo k počitku. Kdo ne ve, da to nocoj odbor obdelovalne zadrage sejal o tem, kako naj zadruga dihati? Temelji njihovega življenja so se zganili.

Farkaš, ki je eden izmed odbornikov, se hoče seji izmuzniti. Prišel je ravno od drvtana v ogradah, da bi si pregledal živčost, ki se ga je lotevala, kakor je prihajala noč. Še nikdar se ni tako skrbno nagnil na plot, na katerega je bila z druge strani priložena poležana rž. Nad Farkovo njivo, danes zoro, povlačen v posejano z repo, je visel jastreb. Ta mrha grda, roparska! Miruje v zraku in samo na konci perutnic giblje in drži tako negibno in tiho v zraku. Njegove ostri oči pa še mrak predirajo.

Vtem se odrta iz vasi majhen, rdeč traktor. Za seboj vleče kosilnico. Poškali se po polju travnati poti, na kateri ni prahu. Kako strupeno brenčijo!

Farkaš se je v gnevu zganil. Kako se mu je moglo toplo obdati, ko so zadrugo ustanovili in so imeli traktor za svojega najboljšega prijatelja, tako premeniti? Govorili so takrat o velikanski kurji farmi, za katero bosta skrbeli Magda in Teodora. Kdo bo skrbel za živino, kdo bo česal kobile! Prvo nedejo potem so se zbrali, odprli so pri kati radio s baterijo in skupno poslušali, kajti tudi oni so bili že zadrugarji. Vesel je bil ta dan, in tisti, ki so na novo prihajali in se vpisovali, so govorili: Vidimo, da ste skopaj potni možje, pridni gospodarji, ne mene sprejmite; sramote vam ne bom delal.

Pa zlozi nikoli ne miruje. Iz tistih starih izvirkov, odkoder prihaja ob vsaki priliki bav-bav o vojni, o koncu države, so prišli seveda tudi glasovi ob tisti priliki. Res, da bodo Angleži iz Avstrije, ampak kdo ve, če vojne le ne bo? Celo to je slišal Farkaš, da zadrugarjem groze s prepeom. Pripravljajo se ...

Farkaš, miren in tih človek, je ob tem prebledel. Vse življenje je delal na svojih njivah. Nikdar ni bil v ospredju kake take zadeve. Kaj je zdaj njemu to treba. Govorice pa so se mno-

žile. Umaknil se bo! Naj drugi začnejo, on ne bo odbornik. Čim bolj je teklen čas, tem bolj se mu je zdela stvar glede zadrage tuja in odvratna. Traktor je komaj poslušal. Gledal je Teodora, ki je sedel na stroju nekoliko sključen. Teodor je traktorist na bližnjem državnem posestvu in kadar le more, se pripelje domov, da jih draži ali kaj! Teodor jim bo zdaj oral? Brez krpice zemlje je bil vse življenje. Kam bo prišla po takem zemlja in vsa država!

Jastreb je še visel v zraku, kakor da bi bil tega brenččega vruga že navajen. Pa jastreb je ptica, nema žival. On ne ve, kaj stiska Prodi. Čeprav še ni stroj prst, ki jo je v preteklosti večkrat premetavala Mura, Farkaš ve, da se to zdaj začneja.

Teodor pa, kakor da ne bi za ta strah in skrb vedel! On drži volan z velikimi oljnatimi prsti, v kotičku ust pa se reži. Brenčijo s tistim rdečim vragom okrog, kakor da bi se mu zmešalo. Pa še oral ni. Kaj bo šele, ko se bo začelo oranje!

Šel je z ograda na dvorišče in zaprl vrata. Ko jih je zapiral, je prikljukal mimo starček, upirajoč se na palico. Bil je iz Odranec, eden izmed tistih večnih odranskih popotnikov. Zimice na vekah so mu odpadle. Zob v ustih ni imel, ker so mu bila lica na obeh straneh globoko udrti. Le redke brke si je s starčevsko gizdavostjo gojil tako, da jih je s slino lepil in skušal zavihati navzgor.

"Ne več," pravi Farkaš, "pri kateri hiši imajo gorice? Pri eni izmed teh treh." Pokazal je na tri hiše ob cesti s palico, katere se je na koncu držal prah.

"Gorice imajo, samo vina ni-

majo. Kliton bo moral biti dober."

"Kliton? Pa kliton. Za te čase je vse dobro."

"Vi v Odrancih pa se res ne smete tožiti." Odrančani so namreč iz prastarih časov prekupevalci.

"Mi? Ne govori tak noro. Lansko leto sem imel za jalovo kravo trideset tisoč, zdaj za brejo komaj dobim petnajst. Nihče ne kupuje, ker ne ve, kaj bo jutri." Stopil je k vratom, potihlo je dejal Farkašu, ko si je vzel pipo iz praznih ust: "Zadruga so ti to krive. Vso trgovino so uničile. Ne bo dobro iz tega, boš videl. — Si ti v zadrugi?"

Farkaš je malo pomislil, potem pa je dejal: "Sem, če pa drugi gredo."

Starček ga je pogledal s kalnimi očmi, obrobjenimi z zomolčastimi vekami, pljunil je potem in ni vprašal več, pri kateri hiši imajo gorive.

Farkaš bi pa le rad vedel, kaj bo na seji. Čeprav se je vsega tega bal, čutil pa je le, da spada k tisti celoti. Neznansko ga je imelo, kaj bodo ukrenili. Žena in otroci ga niso ovirali, da ne bi delal kar bi hotel. Videl je tudi, da je pod večer prišel z okraja aktivist Štefan. Nekaj novega bo spet.

Počakal je, da se je stemnilo. Potem je stopil čez plot in za ogradi šel proti krajevni pisarni. Ponekod je presekala pot po mejah. Če ne bi bil preveč zapljen v te težave, bi lahko marsikaj slišal, ko je šel mimo Skergetovega hleva. Vrata od te strani so bila odprta, ker se je hlev hladil.

Skergetov Vanč je namreč napojil krave in jim dal v lestvico krme. Nato se je naslonil na senjek in zajokal. Odrasel, resen mož je kakor malo dete. Solze so mu lile po obrastlih licih. V tem ga je našla žena. Kar ob stala je pri vratih, ko je videla, da ji mož joče. Ker ni več no-

sila predpasnika—predpasnikov zdaj moški sploh več ne nosijo—si je kar z roko brisala solze in se vsekoval. Stopila je k njemu. Nekako usmiljenje se je zbudilo v njej. Tih in močan je bil vedno in njena največja duševna opora. Zdaj pa se je moralo v njem goditi nekaj strašnega.

Rekla mu je: "Nekak bo, Vanč. Če bodo drugi lahko živeli, bomo mi tudi. Če bo pa druge lako fundala, bo pa še nas."

Postavila je dojačo na dojatji stolček, prišla ga je za roke in se vsa stisnila k njemu. Tako sta ostala nekaj minut, ne da bi si kaj rekla. Potem pa je Vanč s pretrganim glasom, kateremu je skušal sproti dati pravo barvo dejal:

"Viš, krave bom moral dati. Kako jim bo drugi dajal jesti, ko ne bo imel ljubezni do njih! To me boli." Krave so med tem pridno mikale seno z lestvice in si z repi gonile muhe. "Koliko sva pretrpela zanje in za zemljo —!" Spet mu je jok pretrgal glas.

"Ne, Vanč. Ne smeš si gnati tako k srcu. Če nam bo res boljše, bomo na to trpljenje laže pozabili. Res, naj bo!"

"Jaz si tako mislim: če bo v zadrugi slabo, pa grem k Nafti. Polkvalificirani delavec sem, k vrtalnim strojem bi me že lansko leto vzeli. Pravijo, da Nafta take dobro plačuje."

"Nekak bo, da bo dobro."

Objel jo je z močnimi rokama in jo stisnil k sebi, da bi si s tem utešil bolečine, ki so bile neizmerne.

Tega seveda Farkaš ni slišal, ker je že šel proti pisarni. Postajal je in prisluškoval, ker se ne bi rad z nikomer srečal. Vedelo bi se, da je šival okrog pisarne, na sejo pa ni šel.

Eno naoknico na pisarni je čez dan veter zaprl, druga pa je ostala odprta. Tako je lahko v sobi vse videl. Nekako težilo ga je, da ni vstopil. Začudil pa se

je, da je bil v pisarni hrup. Škrabanova Bara se je vrtela sredi sobe, roke je držala na kućih, od časa do časa je zažugala z dvignjeno roko proti mizi, okrog katere so sedeli odborniki in Štefan. (Čudno, tudi Špilak je bil tu, rekel pa je, da ne pojde). Na hipe je nastal tak hrupen smeh, da se Bare niti ni slišalo.

Štefan in Špilak sta stikala glave. Farkašu je bilo že žal, da ni šel na sejo. Saj ga ne bi bilo konec. In za koliko stvari se je že grozilo. Življenje pa teče svojo pot, ne da bi se na to oziralo.

Sedaj bo prav tako. Zadruga bo, to je vedel.

Bara je spet pretrgala vzdušje.

"Ti!" je vpila proti Koštrici, predsedniku zadrage. Bila je mogočna kakor Mojzes. "V žlici vode te bom utopila, če mi boš starega mešal. Skočila bom v Muro in tudi deco bom vtopila."

"Viš, Bara," pravi mirno Koštrica, "sejo bi začeli, pa nam ne daš miru. Zemlja ne čaka."

"Kar začnite, mene vaša zemlja ne briga!"

Spet so se zakrohotali.

(Dalje prihodnjič)

Bara je šla k vratom, ven pa ni hotela. Ko se je vzdusje v pisarni nekoliko umirilo, je počasi Štefan dejal:

"No, mati—"

"Jaz nisem tvoja mati!"

"No pa botra!"

"Tudi botra ti nisem. Ni mi treba nič govoriti. Jaz zemlje ne dam in nočem, da mi starega mešate v to stvar."

"Čudni ste, da si ne daste povedati. Če vam človek ne bi hotel boljšega življenja—"

(Dalje prihodnjič)

Special

THIS BIG NEW

completely

equipped

MODEL 349

Grand

GAS RANGE

FOR CITY OR LP (BOTTLED) GAS

139.95

THE WORLD'S GREATEST

GAS RANGE VALUE AT

Pay only \$14.15 down.

Small monthly payments,

BIGGER AND BETTER THAN ANY OTHER GAS RANGE

AT OR NEAR THIS *sensationally low price!*

IMMEDIATE DELIVERY NOW

Hurry! At this price our stock of this Fall Special is sure to go fast!

OBLAK FURNITURE CO.

6612 St. Clair Ave.

Henderson 2978

- Full 37" width ... not 36"
- Big Bake Oven ... 16" x 19" x 13" (inside measurements)
- Automatic Oven Heat Control
- Extra-thick Fiberglass insulation
- Smooth-rolling Broiler Drawer with smokeless pan
- Divided Cooking Top
- Acid-resisting enamel on work surface
- Two standard, two heavy-duty top burners
- Automatic Lighting of all top burners
- Spacious Utensil Compartment
- Easy-glide Utensil Drawer
- Cooking Top Lamp
- Interval Timer
- Lifetime guaranty on these vital parts—the oven bottom and all burners (replaced if defective).

MIŠKO KRANJEC

OS ŽIVLJENJA

ROMAN

KDOR NI DELAL

(Nadaljevanje)

"No," je rekla Ana proti očetu, "to je zdaj moj mož, da vas ne bo skrbelo. Andrej mu je ime."

Oče je nekaj časa gledal, in zdelo se je, da ni niti presenečen. Preveč nenadoma se je zganilo.

"Kaj, moža si nam prišla kazati?" je naposled vprašal. "No, dobro, da si ogledamo tega tvoje moža. A kdaj si se prav za prav poročila?"

"Dobro, dobro," je prikimal oče. Potlej je delal dalje, kakor bi si hotel poiskati časa, da vse razmisli. Ana pa je šla materi kazati svojega moža. In tudi mati je bila presenečena.

"A čemu sta prav za prav prišla?" je vprašala mati.

"Čemu? No, saj ste mi pisali, naj vam pošljem denarja, da boste kupili krave. Potlej sva pa tako sklenila: Krave midva že lahko kupiva in tudi vse drugo, a hočeva, da tam živiva. Tako je. Midva naj se potepava po mestu, vam pa pošiljava denar, da ga boste uporabljali pri gospodarstvu."

"Tako?" je rekla mati in bila poparjena. Ona sicer ni nikdar tako mislila na zemljo kakor Marko, toda zdaj je prvič čutila, da hoče nekdo poseči v to, kar je njihovo, da hoče imeti nekeke pravice.

"Ne vem, kaj bo k temu rekel oče."

"Kaj pa naj rečejo? Kakor jim drago, meni je tudi vseeno. Jaz imam naposled tudi svoj delež, naj mi pa odstopijo, pa bova živila z otrokoma."

Zdaj šele je mati prebledela. Začutila je, da tu nekdo posega v njihovo lastnino, v lastnino, ki so si jo komaj pridobili. Ni še zrasel prvi kruh na njej, pa jo že hočejo odtrgati.

Magda je bila sicer mati tem otrokom in je morala misliti na vse enako, in tudi v resnici ni delala nikakih razlik, vendar je bila zdaj stvar nekoliko drugačna. Tako je bilo pri njih vedno: kadar se je kateri odtrgal od do-

ma, so bili prepričani, da se ne vrne več. Najmanj pa, da potlej ostane pri hiši, da bi on vodil gospodarstvo dalje. In to je zdaj mater presenetilo.

O, ona je Ano že imela rada, bila je vendar njena najstarejša hči in to ni bilo malo. Dolga leta je upala, da ji počasi doraste pomoč pri gospodinjstvu. Ze v otroški dobi jo je vadila v kuhinji, dajala ji je roke metlo in druge stvari in dekletce je povmagalo. Počasi se je zadnja leta, kar je bila doma, mnogo dela prevladilo z materininih ram na hčerine. Toda potlej je Ana odšla in mati je morala v vse to navajati svojo drugo hčer, Katicco. In zdaj se je otrok že navadil tega dela in bil v zadostno pomoč materi.

Povrhu pa se je mati znašla pred Ano, ki je bila dozorela, samostojna. Že takrat, ko je prinesla svojega prvega otroka, je mati zaslutila, da gre Ana svojo

pot, ne da bi jo mogel kdo zavreti pri tem. Takrat ji je sicer rekla, jo celo zmjerjala, kako grda stvar je, imeti nezakonskega otroka in podobno ji je govorila, vendar pa se Ana za tisto ni mnogo zmenila, temveč je samo rekla, da je to njena stvar in da ljudje nimajo kaj reči, ker bo deco ona redila in ne kdo drugi. In tako se je zgodilo, da je Ana prinesla še drugega otroka k hiši in takrat ji mati ni mogla ničesar več reči, niti se ji ni upala. Vedela je, da se je Ana docela osamosvojila.

In zdaj je prišel še tretji del te njene samostojnosti. Ana si je poiskala moža, se poročila z njim, ne da bi bila koga o tem obvestila. S tem je pokazala, da o svojih stvareh odloča sama in noče, da bi kdo imel kakšno besedo vmes. Spodobilo bi se, tako vsaj je mislila mati, da bi bila o tem sporočila in jih vprašala za svet. Kajpa, da ji ne bi bili

branili. Bog pomagaj, ako je prilika, da se dekle poroči, zakaj se ne bi? Še dobro, da dobi moža, ko je tako težko. Toda prav nič jim ni pisala, temveč se je zdaj kar vrnila s svojim možem in jim ga pokazala.

Zato je bilo v hiši nerazpoloženje. Mati si niti ni upala povedati možu, kako je. Druge krati je vedno ona posredovala in vedno tako ukrenila, da je bilo vse v redu. Najprej je možu pustila, da je on povedal svoje mnenje, počasi pa je vztrajala vanj, da se je vdal in odobril njeno misel, ki je bila vedno v prid otrokom.

Tokrat pa je bila užaljena in je sklenila, da ne bo nič posredovala. Naj sama opravi z očetom, kakor ve in zna.

In to, da bo morala sama opraviti z očetom, je Ana dobro vedela. Mati je stala ob strani. Pa nič ne de, je mislila. Treba se je torej pomeniti z očetom. Stopila je v njegovo delavnico. Tu je bilo slej ko prej vedno enako, vedno je stala v kotu kakšna nedodelana postelja in kakšne druge stvari. Še kot otrok je rada zahajala sem, kakor tudi vsi drugi otroci. Tu so pozimi kurili in pekli krompir, če ga je kateri od kod kaj prinesel. Jožko je bil za takšne stvari dober. On si je vedel preskrbeti krompirja. Odšel je kam v vas, se nekaj časa tam podil pri kakšni bogati hiši s tistimi otroki, naposled pa smuknil v klet, kjer so imeli shranjen krompir in si ga je nabasal polne žepa.

(Dalje prihodnjič)

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

(Dalje prihodnjič)

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

MIHAIL SOLOHOV

TIHI DON

ČETRTA KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Kdaj pa bo tega konec?
— Česa? O čem govoriš? —
ji je v basu odgovarjal gospodar.

— Kdaj boš tega zajedalca spodil iz hiše?
— Molči!

— Ne bom molčala! Nam samim je ostalo žita, kolikor bi ga mačka najokala, ti ga pa, vraga krivonosega, vzdržuješ, krmiš slednji dan. Doklej bo to trpelo, to te vprašam? In če sovjet zve? Glave nam posnamo, otroci bodo sirote!

— Tiho bodi, Avdotja!

— Ne bom tiho! Otroke imava! Žita nam je ostalo kvečjemu dvajset pudov, ti pa si začel pitati pri hiši tega prisklednika! Kaj pa ti je? Rodni brat? Svat? Boter? Niti malo ti ni v žlahti! On ti je postan močnik na mrzli vodi, ne pa žlahti, ti ga pa varuješ, krmiš in pojiš. U-u, hudič plešasti! Molči, ne krakaj, če ne, pojdem jutri sama v sovjet in bom povedala, kakšen cvet rediš pri hiši!

Drugi dan je stopil gospodar h Grigoriju v izbo in, gledaje v podnice, rekel:

— Grigorij Pantelevič! Reci, kar hočeš, ali živeti ne moreš več pri meni... Spoštujem te, tudi tvojega rajnega očeta sem poznal in spoštoval, a zdaj te imam težko na hrani... Pa tudi bojim se, da bi oblast ne zvedela zate. Pojdi, kamor hočeš. Družino imam. Ne bi rad glavo položil zavoljo tebe. Oprosti, za pet ran božjih, ali reši nas...

— Prav, — je kratko rekel Grigorij. — Hvala za gostoljubnost, za zavetje. Hvala za vse. Sam vidim, da sem ti v nadlego, ali kam naj se denem? Vsa pota so mi zaprta.

— Kamor veš.

— Dobro. Precej pojdem. Hvala ti, Artamon Vasiljevič, za vse.

— Ni vredno, ne zahvaljuj se!

— Ne bom ti pozabil dobrote. Morebiti ti bom kdaj tudi jaz lahko s čim postregel.

Zmeden gospodar je potrepil Grigorija po rami.

— Kaj bi govorila o tem! Zastran mene bi lahko še dva meseca ostal, a ženska ne pusti in ropota vsak dan, preklemana! Jaz sem kozak in ti si kozak, Grigorij Pantelevič; midva sva oba zoper sovjetsko oblast, zato ti bom pomogel: pojdi zdaj v vas Jagodo, tam živi moj svat, on te bo sprejel. Reci mu v mojem imenu: Artamon ti veli, da ga sprejmi kakor rodnega brata, ga hrani in skrivaj, da si opomore. Bova že potlej poročunala s njim. Samo da ti precej odideš od mene. Ne morem te več imeti, ženska že tako pritiska, pa tudi bojim se, da bi sovjet ne zavohal... Prebil si se, Grigorij Pantelevič, dosti je. Tudi meni je lastna glava draga...

Pozno ponoči je Grigorij odšel iz vasi in, še preden je mogel priti do vetrenjače, stoječe na hribu, so ga že trije jezdeci, ki so kakor iz tal zrasli, ustavili.

— Stoj, pasji sin! Kdo si?

Grigoriju je vztrepetalo srce. Molče se je ustavil. Bežati je bilo nespametno. Ob poti ne jarka ne grmčja; prazna, gola steopa. Niti dveh korakov bi ne mogel napraviti.

— Komunist? Pojdi nazaj, hudič prekleti! Alo, urno!

Philco Radio in Record Player
Z KABINETOM SE PRODA PO ZMERNI CENI.
SKORO NOV.
Pokličite po 4.30 uri popoldne
UT 1-2338

Trgovsko poslopje naproday
Na Waterloo Rd. Poleg trgovskih prostorov je tudi stanovanje za dve družini; 2 forneze na plin, kombinacijska okna in druge udobnosti.
Ob poslojpu, meje na E. 161 St. je

zidano poslopje 28x39,
pripravno za popraviljalnice avtomobilov ali drugo obrt. Vse v najboljšem stanju. Vprašajte na
16021 Waterloo Rd. - KE 7192*

ZIDANA HIŠA NAPRODAY
7 velikih sob, 3 spalnice, "tile" kopalnica, zaprt porč in 2 druga porča; avtomatična gorkota na plin in vročo vodo; velika zgotovljena rekreacijska soba. Lota 46x220 čevljev, 19 sadnih dreves in zidana garaža za 2 avta.
17815 BRAZIL ROAD
ena cesta pred Neff Rd.

Drugi je pritisnil s konjem proti Grigoriju in velel:

— Roke kvišku! Roke iz žepov! Vzemij jih ven, če ne, te pobijem!

Grigorij je molče potegnil roke iz žepov plašča in se še ni povsem določno zavedal, kaj se je zgodilo z njim in kdo so ljudje, ki so ga ustavili, zato je vprašal:

— Kam naj grem?

— V vas. Obrni se nazaj.

Do vasi ga je spremljeval en sam jezdec, druga dva sta se pri pašniku odločila in zavila proti velikim cestam. Grigorij je šel molče. Ko je prišel na pot, je sploščnil korak in vprašal:

— Poslušaj, stric, kdo pa ste?

— Pojdi, pojdi! Ne gobeždaj! Roke skleni zadaj, slišiš?!

Grigorij je molče ubogal. Čez neka časa je vnovič vprašal:

— Ne, pa vendar, kdo ste?

— Pravoslavni.

— Tudi jaz nisem starove-rec.

— Nu, vesel bodi!

— Kam me pa ženeš?

HIŠA NAPRODAY
5 sob; semi-bungalow. 3 sobe spodaj, 2 spalnice in kopalnica zgoraj. "Tile" pod v kopalnici; nova streha, 2 garaži. Se lahko takoj vselite. Odprta na ogled v nedeljo od 1. do 5. ure. Nahaja se na
19707 KILDEER AVE.

FORNEZI
Nove forneze na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro vzpostavimo. Resetting stane \$15; čiščenje \$5. Premenimo stare forneze na olje ali plin.
CHESTER HEATING CO.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd., UT 1-0396

VAS MUČI REVMATIZEM?
Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu.
Vprašajte nas.
MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd. - IV 9611

KADAR POTREBUJETE ZAVAROVALNINO
proti ognju, viharju in avtomobile, se lahko zanesljivo obrnete na

L. Petrich
19001 Kildeer Ave. - IV. 1874

SAMO SE PAR DNI ČASA, DA KUPITE OPREMO ZA VAŠO KUHINJO PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH, KATERE NUDIMO. POSLUŽITE SE TE PRILIKE IN PRIHRANITE DENAR Z MODERNIZIRANJEM VAŠE KUHINJE

GENUINE Youngstown Kitchen
LESS THAN YOU'D PAY FOR A REFRIGERATOR!

OCTOBER SPECIAL
Youngstown Kitchen Cabinet Sink, 54" model—twin, fluted drainboards, cutlery drawer, two roomy shelves, one-piece, acid-resisting porcelain-enamel top with impressed soap dish; swinging mixing-faucet, crumb-cup strainer, 4" back-splasher, recessed toe and knee space.
Flanked by Youngstown Kitchen base cabinets and wall cabinets exactly as shown.
This wonderful price is for October only.

OCTOBER SPECIAL
Youngstown Kitchen Cabinet Sink, 54" model—twin, fluted drainboards, cutlery drawer, two roomy shelves, one-piece, acid-resisting porcelain-enamel top with impressed soap dish; swinging mixing-faucet, crumb-cup strainer, 4" back-splasher, recessed toe and knee space.
Flanked by Youngstown Kitchen base cabinets and wall cabinets exactly as shown.
This wonderful price is for October only.

OCTOBER SPECIAL
Youngstown Kitchen Cabinet Sink, 54" model—twin, fluted drainboards, cutlery drawer, two roomy shelves, one-piece, acid-resisting porcelain-enamel top with impressed soap dish; swinging mixing-faucet, crumb-cup strainer, 4" back-splasher, recessed toe and knee space.
Flanked by Youngstown Kitchen base cabinets and wall cabinets exactly as shown.
This wonderful price is for October only.

OCTOBER SPECIAL
Youngstown Kitchen Cabinet Sink, 54" model—twin, fluted drainboards, cutlery drawer, two roomy shelves, one-piece, acid-resisting porcelain-enamel top with impressed soap dish; swinging mixing-faucet, crumb-cup strainer, 4" back-splasher, recessed toe and knee space.
Flanked by Youngstown Kitchen base cabinets and wall cabinets exactly as shown.
This wonderful price is for October only.

OCTOBER SPECIAL
Youngstown Kitchen Cabinet Sink, 54" model—twin, fluted drainboards, cutlery drawer, two roomy shelves, one-piece, acid-resisting porcelain-enamel top with impressed soap dish; swinging mixing-faucet, crumb-cup strainer, 4" back-splasher, recessed toe and knee space.
Flanked by Youngstown Kitchen base cabinets and wall cabinets exactly as shown.
This wonderful price is for October only.

OCTOBER SPECIAL
Youngstown Kitchen Cabinet Sink, 54" model—twin, fluted drainboards, cutlery drawer, two roomy shelves, one-piece, acid-resisting porcelain-enamel top with impressed soap dish; swinging mixing-faucet, crumb-cup strainer, 4" back-splasher, recessed toe and knee space.
Flanked by Youngstown Kitchen base cabinets and wall cabinets exactly as shown.
This wonderful price is for October only.

OCTOBER SPECIAL
Youngstown Kitchen Cabinet Sink, 54" model—twin, fluted drainboards, cutlery drawer, two roomy shelves, one-piece, acid-resisting porcelain-enamel top with impressed soap dish; swinging mixing-faucet, crumb-cup strainer, 4" back-splasher, recessed toe and knee space.
Flanked by Youngstown Kitchen base cabinets and wall cabinets exactly as shown.
This wonderful price is for October only.

OCTOBER SPECIAL
Youngstown Kitchen Cabinet Sink, 54" model—twin, fluted drainboards, cutlery drawer, two roomy shelves, one-piece, acid-resisting porcelain-enamel top with impressed soap dish; swinging mixing-faucet, crumb-cup strainer, 4" back-splasher, recessed toe and knee space.
Flanked by Youngstown Kitchen base cabinets and wall cabinets exactly as shown.
This wonderful price is for October only.

OCTOBER SPECIAL
Youngstown Kitchen Cabinet Sink, 54" model—twin, fluted drainboards, cutlery drawer, two roomy shelves, one-piece, acid-resisting porcelain-enamel top with impressed soap dish; swinging mixing-faucet, crumb-cup strainer, 4" back-splasher, recessed toe and knee space.
Flanked by Youngstown Kitchen base cabinets and wall cabinets exactly as shown.
This wonderful price is for October only.

OCTOBER SPECIAL
Youngstown Kitchen Cabinet Sink, 54" model—twin, fluted drainboards, cutlery drawer, two roomy shelves, one-piece, acid-resisting porcelain-enamel top with impressed soap dish; swinging mixing-faucet, crumb-cup strainer, 4" back-splasher, recessed toe and knee space.
Flanked by Youngstown Kitchen base cabinets and wall cabinets exactly as shown.
This wonderful price is for October only.

OCTOBER SPECIAL
Youngstown Kitchen Cabinet Sink, 54" model—twin, fluted drainboards, cutlery drawer, two roomy shelves, one-piece, acid-resisting porcelain-enamel top with impressed soap dish; swinging mixing-faucet, crumb-cup strainer, 4" back-splasher, recessed toe and knee space.
Flanked by Youngstown Kitchen base cabinets and wall cabinets exactly as shown.
This wonderful price is for October only.

OCTOBER SPECIAL
Youngstown Kitchen Cabinet Sink, 54" model—twin, fluted drainboards, cutlery drawer, two roomy shelves, one-piece, acid-resisting porcelain-enamel top with impressed soap dish; swinging mixing-faucet, crumb-cup strainer, 4" back-splasher, recessed toe and knee space.
Flanked by Youngstown Kitchen base cabinets and wall cabinets exactly as shown.
This wonderful price is for October only.

OCTOBER SPECIAL
Youngstown Kitchen Cabinet Sink, 54" model—twin, fluted drainboards, cutlery drawer, two roomy shelves, one-piece, acid-resisting porcelain-enamel top with impressed soap dish; swinging mixing-faucet, crumb-cup strainer, 4" back-splasher, recessed toe and knee space.
Flanked by Youngstown Kitchen base cabinets and wall cabinets exactly as shown.
This wonderful price is for October only.

— K poveljniku. Pojdi, zga-ga, če ne, te bom...

Spremljevalec se je rahlo dotaknil Grigorija z ostrino sablje. Ostro nabrušena, hladna, je-klena konica je zbodla Grigorija v goli vrat, ravno med ovratnikom plašča in kučmo, in v njem je kakor iskra za trenutek zagorelo občutje strahu, pomešano z nemočno jezo. Dvignil je ovratnik, se na pol obrnil, pogledal po spremljevalcu in rekel skozi zobe:

— Ne nori, slišiš! Če ne, glej, da ti ne bom iztrgal tiste igravke...

— Pojdi, golazen, ne govori! Ti bom že dal! Roke nazaj!

Grigorij je napravil kaka dva koraka molče, potem pa rekel:

— Saj bom molčal, ne zmer-jaj. Misliš, govnač usrani...

— Ne glej nazaj!

— Saj ne gledam.

— Molči, hodi hitreje!

— Kaj naj diroma tečem? — je pobaral Grigorij in si otri-

— K poveljniku. Pojdi, zga-ga, če ne, te bom...

Spremljevalec se je rahlo dotaknil Grigorija z ostrino sablje. Ostro nabrušena, hladna, je-klena konica je zbodla Grigorija v goli vrat, ravno med ovratnikom plašča in kučmo, in v njem je kakor iskra za trenutek zagorelo občutje strahu, pomešano z nemočno jezo. Dvignil je ovratnik, se na pol obrnil, pogledal po spremljevalcu in rekel skozi zobe:

— Ne nori, slišiš! Če ne, glej, da ti ne bom iztrgal tiste igravke...

— Pojdi, golazen, ne govori! Ti bom že dal! Roke nazaj!

Grigorij je napravil kaka dva koraka molče, potem pa rekel:

— Saj bom molčal, ne zmer-jaj. Misliš, govnač usrani...

— Ne glej nazaj!

— Saj ne gledam.

— Molči, hodi hitreje!

— Kaj naj diroma tečem? — je pobaral Grigorij in si otri-

— K poveljniku. Pojdi, zga-ga, če ne, te bom...

Spremljevalec se je rahlo dotaknil Grigorija z ostrino sablje. Ostro nabrušena, hladna, je-klena konica je zbodla Grigorija v goli vrat, ravno med ovratnikom plašča in kučmo, in v njem je kakor iskra za trenutek zagorelo občutje strahu, pomešano z nemočno jezo. Dvignil je ovratnik, se na pol obrnil, pogledal po spremljevalcu in rekel skozi zobe:

— Ne nori, slišiš! Če ne, glej, da ti ne bom iztrgal tiste igravke...

— Pojdi, golazen, ne govori! Ti bom že dal! Roke nazaj!

Grigorij je napravil kaka dva koraka molče, potem pa rekel:

— Saj bom molčal, ne zmer-jaj. Misliš, govnač usrani...

— Ne glej nazaj!

— Saj ne gledam.

— Molči, hodi hitreje!

— Kaj naj diroma tečem? — je pobaral Grigorij in si otri-

— K poveljniku. Pojdi, zga-ga, če ne, te bom...

Spremljevalec se je rahlo dotaknil Grigorija z ostrino sablje. Ostro nabrušena, hladna, je-klena konica je zbodla Grigorija v goli vrat, ravno med ovratnikom plašča in kučmo, in v njem je kakor iskra za trenutek zagorelo občutje strahu, pomešano z nemočno jezo. Dvignil je ovratnik, se na pol obrnil, pogledal po spremljevalcu in rekel skozi zobe:

— Ne nori, slišiš! Če ne, glej, da ti ne bom iztrgal tiste igravke...

— Pojdi, golazen, ne govori! Ti bom že dal! Roke nazaj!

Grigorij je napravil kaka dva koraka molče, potem pa rekel:

— Saj bom molčal, ne zmer-jaj. Misliš, govnač usrani...

— Ne glej nazaj!

— Saj ne gledam.

— Molči, hodi hitreje!

— Kaj naj diroma tečem? — je pobaral Grigorij in si otri-

— K poveljniku. Pojdi, zga-ga, če ne, te bom...

Spremljevalec se je rahlo dotaknil Grigorija z ostrino sablje. Ostro nabrušena, hladna, je-klena konica je zbodla Grigorija v goli vrat, ravno med ovratnikom plašča in kučmo, in v njem je kakor iskra za trenutek zagorelo občutje strahu, pomešano z nemočno jezo. Dvignil je ovratnik, se na pol obrnil, pogledal po spremljevalcu in rekel skozi zobe:

— Ne nori, slišiš! Če ne, glej, da ti ne bom iztrgal tiste igravke...

— Pojdi, golazen, ne govori! Ti bom že dal! Roke nazaj!

Grigorij je napravil kaka dva koraka molče, potem pa rekel:

— Saj bom molčal, ne zmer-jaj. Misliš, govnač usrani...

— Ne glej nazaj!

— Saj ne gledam.

— Molči, hodi hitreje!

— Kaj naj diroma tečem? — je pobaral Grigorij in si otri-

— K poveljniku. Pojdi, zga-ga, če ne, te bom...

Spremljevalec se je rahlo dotaknil Grigorija z ostrino sablje. Ostro nabrušena, hladna, je-klena konica je zbodla Grigorija v goli vrat, ravno med ovratnikom plašča in kučmo, in v njem je kakor iskra za trenutek zagorelo občutje strahu, pomešano z nemočno jezo. Dvignil je ovratnik, se na pol obrnil, pogledal po spremljevalcu in rekel skozi zobe:

— Ne nori, slišiš! Če ne, glej, da ti ne bom iztrgal tiste igravke...

— Pojdi, golazen, ne govori! Ti bom že dal! Roke nazaj!

Grigorij je napravil kaka dva koraka molče, potem pa rekel:

— Saj bom molčal, ne zmer-jaj. Misliš, govnač usrani...

— Ne glej nazaj!

— Saj ne gledam.

— Molči, hodi hitreje!

— Kaj naj diroma tečem? — je pobaral Grigorij in si otri-

njal s trepalnic lepeče snežinke.

Spremljevalec je molče pogledal konja. Konjske prvi, vlažne od pota in nočne mokrote, so zadele Grigorija v hrbet, ob njegovih nogah je konjsko kopito čmokaje mečkalo južni sneg.

— Počasneje! je zaklical Grigorij in se z roko poprijel za konjsko grivo.

Spremlnik je dvignil sabljo v višino glave in potihoma rekel:

— Pojdi, pasji sin, in ne čljustaj, če ne, te ne bom prignal do kraja. Kaj pripravno roko imam za to. Tiho in niti besedice več!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po stopnicah naravnost, prva vrata na levo. Pojdi, ne oziraj se, kolikokrat ti bom še rekel, v usta bi te, v priželjce, v vranico!

— Pojdi noter, po